

Fel debat over bewaking kwaliteit In de houdgreep

Foto: Jean van Lingen

Hoe moet de kwaliteit van de advocatuur worden gewaarborgd? Daarover vlogen politici, advocaten en ambtenaren elkaar vorige week in de Amsterdamse Rode Hoed in de haren. Een auditor die 'de rotte appels laat zitten', en de Orde als 'achterhaalde vleeskeurmeester', in de houdgreep van de achterban.

Tatiana Scheltema
orderedacteur

Het symposium Toekomst Kwaliteitsstelsel Advocatuur was georganiseerd door de Raad voor Rechtsbijstand Amsterdam, op initiatief van scheidend directeur Frans Ohm. Ohm was ook al de drijvende kracht achter het rapport van de commissie-Metatoets dat afgelopen september uitkwam. Voorzitter Harry Gundlach van die commissie lichtte het rapport

nog eens toe. De belangrijkste aanbevelingen betroffen de invoering – baliebreed – van een kwaliteitsstelsel dat is gebaseerd op peer review en intervisie, naast de verplichte audits zoals kantoren in de sociale advocatuur die nu al ondergaan.

Onmiddellijk uitvoeren, vond Klaas de Vries, jurist, humanist, oud-minister, oud-SER-voorzitter, oud-parlementariër en sinds 2007 lid van de Eerste Kamer voor de PvdA. De Vries was buitengewoon kritisch over de rol van de Orde bij de kwaliteitsbewaking in de advocatuur. De Orde functioneert, zei De Vries, als een gesloten systeem, en stelt zich tegenover de buitenwereld op 'als een zeer gevoelig en – waar nodig – luidruchtig lichaam, dat zijn integriteit bewaakt als een dame uit het Victoriaanse tijdperk haar kuisheid'. Enerzijds keurt zij haar eigen vlees, wat achterhaald is in een tijd van onafhankelijke toezichhouders op elk maatschappelijk gebied. Anderzijds verkeert de Orde als belangenbehartiger in de houdgreep van de achterban, en doet in diens ogen zelden iets goed. De zwakke

gezagspositie onder de eigen leden en het gemis aan grip op ontwikkelingen als het ontstaan van machtige, internationale kantoren die zich van allerlei beroepsregels niets aantrekken, wekken weinig vertrouwen dat de kwaliteitsbewaking er in goede handen is, meent De Vries. (Zie voor zijn toespraak de Orde van de dag van 10 december jl.)

Naar de deken!

'Toch kun je de kwaliteitsbewaking niet aan buitenstaanders overlaten', betoogde Roger Van den Bergh, rechts-econoom aan de Erasmus Universiteit en voormalig lid van de Commissie Advocatuur. 'Die weten er gewoon te weinig van af.' Van den Bergh suggereert dat het tijd wordt voor een Autoriteit Juridische Markten, analoog aan de Britse Legal Services Board. 'Zonder institutionele hervormingen is verdere ontwikkeling van de kwaliteitsborging niet mogelijk.'

De gemoederen liepen hoog op, toen advocaat/auditor Joop Seegers verhaalde van een kantoor waar hij, als auditor, een laissez passer moest verlenen, maar als advocaat

het gevoel kreeg dat er met toevoegingen werd 'gesleurd'. Hij kon zich niet voorstellen dat alle 250 toevoegingen per jaar die het kantoor declareerde, inhoudelijk bevredigend werden behandeld. Dat hij niet naar de deken was gestapt kwam hem op een stevige repliek te staan van Herbert Cotterell, AR-lid met de portefeuille tuchtrecht. Ook uit de zaal klonk kritiek: 'Als jij dat niet doet, moeten wij als beroepsgroep onder alle rotte appels lijden. Want door dit soort toestanden gaat de overheid steeds strengere regels stellen.'

Veel advocaten vinden dat de kwaliteit van hun werk ernstig lijdt onder bemoeienis van buitenaf – zoals door de Raad voor Rechtsbijstand. Van Oppen uit Amsterdam: 'Omgaan met emotie is de hoeksteen van de advocatuur. Als een cliënt is aangehouden, als hij gaat scheiden, als hij zich tekortgedaan voelt door een groot bedrijf. Hoe ik daarmee omga, maakt mij een goede advocaat. Als ik dat uitleg krijg ik een briefje van de Raad: kunt u de juridische aspecten van de zaak aangeven?'